

Správa o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
Prijímateľ:	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Názov projektu:	Inovujeme a vzdelávame pre prax
Kód ITMS projektu:	312011Z527
Názov pedagogického klubu:	14a Klub učiteľov ČG
Dátum stretnutia pedagogického klubu	3.5. 2021
Miesto stretnutia pedagogického klubu	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Meno koordinátora pedagogického klubu	PaedDr. Zuzana Hiščárová
Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://iavpp.spsbj.sk/

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE:

Stručná anotácia

Snažili sme sa utriediť poznatky týkajúce sa čitateľskej gramotnosti v oblasti médií, konkrétne televízie, rozhlasu a internetu. Dôležitý je výber staníc, programov a relácií v televízii a v rozhlase. Načrtli sme problémy, ktoré majú žiaci pri hľadaní, spracovaní informácií z médií, ich triedení a následnom využití, ale aj problémy, ktoré sa týkajú nevyžiadanych informácií (reklamy, platené stránky), odolávania nátlaku zo strany médií. Najdôležitejšou sa nám zdala otázka rozpoznávania hoaxov, klamlivých, zavádzajúcich informácií a podvodných internetových stránok.

Kľúčové slová

mediálna gramotnosť, komunikácia, rozhlas, televízia, internet, počúvanie a čítanie s porozumením, hoaxy

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Výmena skúseností učiteľov s mediálnou gramotnosťou, usmerňovanie výberu relácií v televízii, rozhlase, nástrahy na internete.

HLAVNÉ BODY, TÉMY STRETNUTIA, ZHRNUTIE PRIEBEHU STRETNUTIA:

Otvorenie stretnutia Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti

Koordinátorka Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti otvorila stretnutie klubu, privítala členov klubu a oboznámila s témou stretnutia – Médiá a čitateľská gramotnosť

Diskusia, výmena skúseností, návrhy odporúčaní na zmeny v skvalitňovaní vzdelávania

Vyučujúca slovenského jazyka a literatúry a dejepisu predstavila danú tému a uviedla hlavné problémy, na ktoré sa pri spracovaní témy zamerala.

Masmédiá sú inštitúcie a technológie, ktoré vytvárajú a rozširujú informácie určené masovému publiku - sú realizátormi masovej komunikácie. Rozhlas a televízia sú veľmi účinným prostriedkom šírenia informácií a zábavy, zasahujú široké masy v krátkom čase a opakovane. Mladí ľudia majú sklony k zmenám názorov a prispôsobovaniu sa názorom svojich vzorov. Je pre nich veľmi dôležité, kto je ich vzorom, koho a čo počúvajú, sledujú, kto ich formuje. Sú náchylní veriť hoaxom a prebrať neverené informácie. Je preto dôležitý aj výber rozhlasových a televíznych staníc, výber relácií a tiež internetových stránok a portálov. Internet je najdynamickejšie sa rozvíjajúcim masmédiom. Dnes už žiaci menej sledujú rozhlas a televíziu, viac sa pohybujú na internete. Aj keď sledujú niektoré televízne stanice, robia tak väčšinou cez internet. Na internete sa im ponúkajú rôzne stránky, ktoré často zdieľajú bez toho, aby si overili ich dôveryhodnosť. Na prvý pohľad ich upúta titulok alebo fotografia, často je titulok zavádzajúci a fotografia môže byť upravená podľa potreby. Titulok často vôbec nekorešponduje s informáciami v príspevku. Internetové vyhľadávače si vedia zapamätať otvárané stránky a príspevky a cielene podsúvajú podobné príspevky.

Nebezpečenstvom je manipulácia v médiách. Michael Parenti prináša v práci *Methods of Media Manipulation* prehľad základných metód, ktoré sa používajú v masmédiách na manipuláciu recipientov. Patrí medzi ne vynechanie a potlačenie, lži, neúplné informácie a ich opakovanie, nálepkovanie, transmisia falošných hodnôt, nevyváženosť, framing (rámovanie) a učenie divákov nepýtať sa prečo.

Aby sme sa vyhlí problémom spojeným s dezinformáciami a manipuláciou, veľmi dôležité rozvíjať mediálnu gramotnosť, čo znamená naučiť žiakov orientovať sa v spleti informácií, poskytnúť im súbor poznatkov, zručností a schopností, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zodpovedného využívania médií a prístupu k nim. Mediálna gramotnosť umožňuje kritické myslenie a schopnosť kreatívne riešiť problémy.

Je dôležité pochopiť, že médiá prinášajú obraz reality, nie však realitu samotnú. Je potrebné získať vedomosti, zručnosti a postoje potrebné na interpretáciu toho, ako médiá konštruujú zdanie reality, a kriticky vnímať, ako médiá zároveň odrážajú a súčasne formujú a ospravedlňujú kultúrne, spoločenské, ekonomické a politické trendy. Je dôležité rozvíjať zručnosť dekódovať a analyzovať prijímané informácie, dokázať samostatne odhaliť a dešifrovať kultúrne podmienené stereotypy, mienky, myšlienky, ideologické a hodnotovo orientované informácie. Uvedomiť si, že médiá aj tí, ktorí ich

utvárajú, majú veľa rôznych dôvodov, bývajú pod rôznym tlakom mnohých snáh o ich ovládnutie a rôznych druhov obmedzení (ekonomických, politických, organizačných, technických, spoločenských, kultúrnych).

Výchova k mediálnej gramotnosti predstavuje systematickú snahu zvyšovať spoločenské povedomie o médiách a mediálnom obraze sveta, vypestovať u žiakov schopnosť kritickej reflexie médií a zároveň ich pripraviť na samostatné využívanie médií. Cieľom je naučiť žiakov neprijímať mediálne komunikáty bez adekvátnej reflexie.

Výchova k mediálnej gramotnosti by sa dala zhrnúť do krokov:

1. Kritické čítanie, počúvanie a pozorovanie mediálnych informácií – žiak si uvedomuje, že médiá nie sú jednoduchým odrazom sveta, ale že mediálne produkty sú formulované s určitým cieľom a podľa určitých pravidiel.
2. Interpretácia vzťahu mediálnych produktov a reality – žiak sa učí rozlišovať reklamu a správu, faktický a fiktívny obsah.
3. Stavba mediálnych produktov – žiak získava informácie o tom, ako je postavená správa, z akých zložiek sa skladá a čo by v nej nemalo chýbať.
4. Vnímanie autora mediálnych produktov – žiak sa učí z mediálnych produktov vyčítať názory a postoje, nachádzať a citlivo rozlišovať výrazové prostriedky.
5. Pochopenie vplyvu médií – žiak si osvojuje predstavu o vplyve médií na každodenný život, spoločnosť, politický život a kultúru.
6. Pochopenie organizácie médií – žiak si osvojuje predstavu o fungovaní médií, ich riadení a financovaní, legislatíve, výrobných postupoch.

V ďalšej časti stretnutia členovia klubu diskutovali na tému médiá a čitateľská gramotnosť. Mediálna výchova nie je súčasťou študijného programu na našej škole ako predmet, preto musí byť implementovaná do jednotlivých predmetov. Najvýraznejšie sa dá uplatniť na slovenskom jazyku a literatúre, ale aj na cudzích jazykoch, dejepise, občianskej náuke a podobne, čiže prevažne na spoločenskovedných predmetoch. V odborných predmetoch sa nepredpokladá, že by sa žiaci stretli so zavádzajúcimi informáciami, ale musia si overiť minimálne autora a čas vydania informácií, aby im mohli dôverovať.

Záver stretnutia členov klubu

Členovia klubu si stanovili postupnosť krokov pri práci s informáciami z masmédií, konkrétne z internetu, z rozhlasu a z televízie. Treba si uvedomiť, že masmédiá vytvárajú obraz o realite, nie realitu samotnú, sú súčasťou každodenného života, formujú názory a postoje študentov, ale i nás všetkých. Je dôležité vyznať sa v nich, vedieť ich kriticky zhodnotiť a zaujať vlastný postoj, vedieť odhaliť manipuláciu, nátlak, podvodné stránky a hoaxy.

Vypracoval (meno, priezvisko)	PaedDr. Zuzana Hiščárová
Dátum	3.5.2021
Podpis	
Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Jaroslav Bujda
Dátum	4.5.2021
Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu